

JAK PŘEŽÍT MANŽELSTVÍ

(MUŽ, ŽENA, SEX,
DÍTĚ, TCHÝNĚ A
SOUSEDI)

Ludmila Hamplová
Leoš Kyša

JAK PŘEŽÍT MANŽELSTVÍ

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

JAK PŘEŽÍT MANŽELSTVÍ

**Ludmila Hamplová
Leoš Kyša**

NAKLADATELSTVÍ EPOCHA

Fejetony v této knize vycházejí už přes čtyři roky v časopise *Žena a Život* v rubrice *Jedno manželství, dva pohledy*. Vymyslela je šéfredaktorka časopisu Michaela Kramárová, která si řekla, že my dva, stejně jako naše manželství, jsme natolik šílení, že by mohly naše příběhy a postřehy čtenáře bavit. A kupodivu měla pravdu. Ty čtyři roky jsou i pro stálou rubriku v časopise prakticky věčnost, ale v různých čtenářských průzkumech se ukázalo, že tyhle fejetony jsou jednou z nejčtenějších částí časopisu. Možná je to tím, že jsme nejen šílení, ale i upřímní, ať už se to týká myšlenek na nevěru, sexu, únavy ve vztahu, výchovy dětí, problémů s rozdělením domácích prací nebo bláznivých lidí okolo nás. A také je to nejspíš tím, že se naše manželství, stejně jako jakékoliv jiné, neustále vyvíjí, a tak je pořád o čem psát.

Copyright © Ludmila Hamplová, Leoš Kyša, 2015

Cover © Martin Petrásek, 2015

Czech Edition © Nakladatelství Epoque,
freetim(e)publishing, Praha 2015

ISBN 978-80-7425-253-2 (Nakladatelství Epoque)

ISBN 978-80-87758-46-5 (freetim(e)publishing)

Nejlepší omyl mého života

Nikdy jsem se nechtěl ženit. Prostě nikdy. Byl jsem zkrátka ten typ, co si říkal, že manželství je za á přežitek a za bé přežitek. Navíc když se člověk ožení, tak to znamená, že už je starý a nemůže už blbnout jako zamlada. A který chlap by chtěl být starý a nemoci blbnout jako zamlada? Žádný.

Proto, když jsem poznal svou ženu, byl jsem přímo nadšený. Měl jsem za sebou dost vztahů s ženami okolo třiceti a bylo to dost náročné. Trochu jako našlapovat minovým polem, protože dřív nebo později došlo na otázku tikajících biologických hodin, a to poslední, co jsem chtěl, bylo mít dítě před padesátkou. Lída byla v tomhle ohledu dokonalá. Bylo jí dvaadvacet. Naprosto dokonalý věk. Žádné tikající hodiny, žádná hrozba manželství. Dokonalá!

Ano, přesně takhle vypočítavý jsem byl. Aby ne, jsem jenom chlap, jasný? „Žádné závazky! Žádné dítě! Hurá!“ blikaly mi v hlavě neonové nápisy. Ty nápisy mohly za to, že jsem jí dva týdny poté (musel jsem strategicky počkat, abych ji nevyplašil) poslal e-mail a pozval ji na rande. Pořád s myšlenkou: „Žádné závazky! Žádné dítě! Hurá!“

My chlapi jsme prostě takoví. Jsme generace nezodpovědných parchantů, kteří si myslí, že budou věčně mladí, báječní a krásní, čerstvě po škole, kterým leží u nohou celý svět a hlavně spousta, spousta ženských.

No a tak jsme si s tou mladou holkou začali. Bylo to zábavné a divoké. Nikdy jsem vlastně neměl nic s holkou mladší o sedm let. Asi už jenom proto, že když mně bylo dvacet, tak mé ženě bylo třináct.

Každopádně to bylo skvělé. Ještě lepší o to, že byla tak mladá, tak mladá bez všech těch pokažených vztahů a psychologických diagnóz, které už za sebou táhly mé *single* vrstevnice.

Jenže po dvou měsících tohoto bezstarostného blbnutí jsem byl za svou dosavadní nerozvážnost po zásluze potrestán. Prozřetelnost si zkrátka řekla, že floutek jako já, který odmítá závazky, si prostě nezaslouží nic jiného než pořádnou facku.

A závazek.

To bylo tak, moje manželka trpí nemocí zvanou endometrióza. Podstata spočívá mimo jiné v tom, že ženy s touto diagnózou mají problém

otěhotnět. Čekala ji zrovna série operací, před níž jí doktoři nasadili obrazně skalpel na krk s rezolutním požadavkem: „Bud' otěhotní teď, tak do tří měsíců po operaci, nebo nejspíš nikdy.“

Prásk. Tak tomu se říká „dobrá zpráva“ pro chlapíka, co si zrovna rozjel nezávazný vztah s dvaadvacátkou, která nechce žádné závazky, že?

Příznám se, že mi asi přeskočilo. Bylo to snad zatmění mysli nebo co, ale pokud si dobře vzpomínám, pravil jsem, že pokud je teď jediná šance, aby mohla mít děti, tak jsem ochotný to zkusit.

Uf. Zbláznil jsem se. Nadobro. Ale nějak to ze mě vypadlo, slovo dalo slovo a my se rozhodli, že se o dítě pokusíme. A nejen to. Rozhodli jsme se vzít. No prostě jsem zmažouřil.

Celkem pochopitelně nám nikdo nevěřil. Moji přátelé se sázeli, jaký druh taškařice jsem to zase vymyslel, mé nedávné milenky mi bušily na dveře a dožadovaly se nějakého rozumného vysvětlení toho nesmyslu (a dobrého sexu, kterým mi to vyženou z hlavy) a Lídina rodina ignorovala vše, co mělo ve slově základ „sva“, což je zrovna pro katolíky dost blbě, když neslyší ani to, že mají jít ke svátostem.

Navzdory všemu jsme se vzali a půl roku nato se narodila Anička. Přesně šestnáct měsíců poté, co jsme se poprvé uviděli. Šestnáct měsíců poté, co jsem si při pohledu na tu dvaadvacetiletou holku řekl: „Žádné závazky! Žádné dítě! Hurá!“

A víte co? Nebyl ještě den, kdy bych toho všeho litoval. Manželství byl nejlepší omyl mého života. Až díky manželství a dítěti jsem pochopil, co je opravdový vztah. Jak dokáže být úžasný a pevný, když spolu vychováváte dítě, řešíte starosti s budoucností, máte společné obavy a společné naděje. Na manželství je úžasné, že nikdy na nic nejste sami. Když se proti vám spiknou živly i řemeslníci a zateče vám do ložnice střechou, kterou následně řemeslníci špatně opraví, divně v ní lupe a pak vám zase zateče dovnitř, řemeslníci tu střechu zase špatně opraví, divně vám v ní lupe a vy jen čekáte, kdy k vám další déšť přijde na návštěvu až do postele, pak oceníte, jaké to je být v manželství, kde si můžete společně zanádat a utěšit se, že příště to „ti idioti“ třeba udělají konečně dobře.

Stejně je to, když vás v noci odveze sanitka nebo se vám prostě nic nedaří a jediný, kdo za vámi stojí, je vaše žena. Pak pochopíte, že ta obstarožní věc, to vysmívané manželství je něco naprosto geniálního. Něco, do čeho stojí za to jít, co stojí za to budovat, opečovávat a držet při životě. Láskou, pokorou, úctou a slušností jednoho k druhému. A také vírou, že vy dva všechno překonáte.

Leoš Kyša ♂

Zkazila jsem si život

Svého budoucího muže jsem potkala v březnu 2008 a to poslední, co jsem tušila, bylo, že by se z něj mohl vyklubat můj manžel. Aby bylo jasno, bylo mi necelých dvaadvacet let a manželství bylo to poslední, na co jsem tehdy myslela, a ještě navíc s ním. Na první pohled byl obří – a to opravdu moc obří. Nekecám, v té době jsem vlivem všemožných léků a zdravotních problémů vážila asi jako anorektická moucha a proti mně stál chlap jak hora s obrovskými rukama, s výrazem sice přátelského, ale přesto bulharského mafiána.

Nějak se stalo, že mi tenhle obr byl zatraceně sympatický. Na rozdíl od tvorů mužského pohlaví, kteří se mi míhali životem v minulosti, tenhle měl v sobě zvláštní klid a sílu. Jasně, kdyby chtěl, dokázal by kohokoli srazit na zem pěstí, ale hlavně si nemusel nic dokazovat a přibližle machrovat. A já po dlouhé době měla pocit, že konečně mám vedle sebe mužského, který mi nebude za každou cenu ukazovat, jak je úžasný, a ještě vyžadovat můj nehynoucí obdiv k činnostem, které zvládám stejně, nebo dokonce lépe než on. Neuvěříte, jak to bylo osvěžující po všech těch marných pokusech o hledání jedinice alespoň trochu použitelného do života.

Jenže osud se zřejmě rozhodl, že mě vytréstá za mou mladickou nerozvážnost a zběsilou radost z úchvatného muže, a dal mi nůž na krk. Po sérii operací a hormonální léčbě mi lékař sdělil, že ta zatracená nemoc, endometrióza, kterou mám už od puberty a kvůli níž pravidelně trpím strašnými bolestmi, je právě teď konečně „stabilizovaná“, a pokud chci

mít dítě, mám to udělat teď hned. Aby bylo jasno, bylo mi 22, v práci jsem konečně dostala smlouvu, po které jsem toužila, a před sebou jsem měla vizi skvělé novinářské kariéry. No, aspoň jsem si to tehdy myslela a představovala si, jak své jméno uvidím v tiráži významných novin. Ale bylo jasné, že pokud chci dítě, mám přísně odměřený čas, který už začal ubíhat.

Vyděšeně jsem to sdělila svému milému, kterého jsem v té době znala jen dva měsíce, a předpokládala, že při nejbližší možné příležitosti zmizí jak pára nad hrncem. Ale on to neudělal, objal mě svýma obrovskýmá rukama a zahuhňal něco v tom smyslu, že když nemůžu jinak, tak že by se mnou to dítě zkusil, no, a protože trvám na manželství, tak si mě i vezme. Myslela jsem, že je to jen jeden ze série jeho drsných vtípků, ale on to myslel vážně, a tak pouhých několik měsíců od našeho seznámení začaly přípravy na svatbu.

Mé kamarádky byly mou unáhlenou svatbou upřímně zděšeny. Zatímco jedny se mě snažily nacpat do kyčovitých svatebních šatů à la obří šlehačkový dort z polyesteru, další mi zas tvrdily, že okamžikem vstupu do manželství na sebe беру povinnost vytvořit z neandrtálce chlapa. A pak se našly ty, které se naivně domnívaly, že okamžikem prvního manželského políbení nastane v jejich životě už jen mír, láska a vše bude zalité sluncem a já že bych to měla mít úplně stejně. Naštěstí jsem si nevzala k srdci rady žádných z nich a v nějakém pomnutí smyslů si svého muže prostě vzala. A to i přes houf zoufalých milenek, které nejen jemu, ale i mně, toho času na rizikovém těhotenství, telefonovaly, aby se dotázaly, zda se k nim nechce vrátit. Navíc i mně se tehdy ozvali hned tři fešáci, se kterými jsem kdysi měla co do činění, a jali se mě přemlouvat, zda nechci zbytek svého života strávit s nimi. No, s díky jsem je odmítla a uprostřed mrazivé zimy na konci světa, rozumějte na Bruntálsku, řekla ano. A ještě jsem nelitovala.

Jestli teď čekáte romantický příběh a ódu na manželství, musím vás zklamat. Sice jsem nikdy neměla chuť se vším třísknout a navěky zmizet z této posvátné instituce, ale že by se můj život proměnil v měkoučku, sluncem zalitou reklamu na aviváž, to říct nemohu. O manželství jsem se totiž nejvíc dozvěděla ze seriálu *Simpsonovi* a tušila, že jde hlavně o to,

být spolu nejen v dobrém, ale i průměrném, a dokonce i zlém. Ať už to byla moje hrozná nemoc, šílení sousedi, idioti, co stavěli náš dům, nebo ti blbové, které potkáváme během naší práce, vždy způsobili jediné, a to naše vzájemné sblížení. Ne snad že by na mě zvuk několik týdnů zlověstně vrzající střechy působil uklidňujícím dojmem, ale nahromaděný vztek pomáhá jedinému, a to pocitu, že ať už se děje kolem mě cokoliv, vždy je tu chlap, který mě podrží.

A o tom manželství je. Za romantický svazek jej mohou považovat snad jen čtenářky červené knihovny z 19. století. Pokud čekáte, že právě váš vztah bude ten nejšťastnější na světě, a to díky tomu, že spolu spácháte za nehorázné peníze maškarádu pro příbuzenstvo alias svatbu, vykašlete se na to, dokud můžete, protože takhle štěstí nenajdete. Manželství je pevnou aliancí v době, kdy kolem vás dochází k jedné katastrofě za druhou a vy marně přemýšlíte, kdy už tomu bude konec. Manželství je to, že skončíte uprostřed Gdaňsku, kde je v létě asi 12 stupňů, máte jen to, v čem jste přiletěli, a vaše kufry se toulají kdesi po Německu. Manželství je, když si můžete zanádat po skončení domovní schůze na sousedy a říct si, jaké máte štěstí, že nejste stejně uštěkaní jako oni. A pak náhle, uprostřed všeho toho chaosu, zvířecích chlupů a plyšáků, kteří se objevují úplně kdekoliv a množí se geometrickou řadou, zjistíte, že se máte ztraceně dobře, protože nejste sami a má vás večer kdo pohladit a vypnout vaši milovanou detektivku, bez které neusnete. Tak o tom je manželství.

Ludmila Hamplová ♀

„Ty ho necháš s malou samotného?“ ptaly se mě vyděšeně kamarádky, když jsem jim sdělila, že hodlám odjet na dovolenou, abych nabrala síly, a svoji tehdy roční dceru nechám doma. Přitom jsem nechtěla svoji Aničku svěřit Hannibalu Lecterovi ani sedmihlavé sani plivající oheň, ale jejímu otci a svému muži. „Co budou jíst? Vážně věříš, že se chlap o dítě dokáže postarat sám?“ pokračovaly kamarádky a snažily se mi vysvětlit, že bytosti s penisem nejsou od přírody připravené k tomu, aby pečovaly o děti. Tvrdily, že i když svým partnerům navářily, uklidily, vše potřebné daly na viditelná místa a opatřily návodem, odpovědi jim byl skučící partner dožadující se doplňujících rad.

Pod vlivem hororových příběhů svých kamarádek jsem si začala představovat katastrofické scénáře a zvažovala, zda vysněnou dovolenou nezrušit. V představách jsem viděla náš byt v rozkladu, zubožené mrně, které svými bezzubými dásněmi ožuzlává kosti pro psy. Svěřila jsem se manželovi. Pokýval hlavou a začal se smát. „Ty věříš, že ženské mají nějaké speciální buňky na péči o děti? Vzpomeň si na sebe v porodnici. Taky jsi zpočátku vůbec nevěděla, co s tím malým uzlíčkem dělat,“ usmíval se a hned vyjmenoval všechny činnosti související s domácností a péčí o dítě, které ovládá stejně dobře, nebo dokonce lépe než já. Musím uznat, že měl pravdu. Samozřejmě, že vařím lépe než on a lépe se orientuji ve velikostech pidioblečků pro děti, ale v úklidu je nepřekonatelný a letadlo při krmení batolete předstírá mnohem věrohodněji než já. Jakmile jsem to ale řekla kamarádkám, hned se na mě sesypaly, jak jen to můžu dopustit. To přece není možné, aby chlap zvládal lépe ženské práce, ve kterých právě ženy dosáhly dokonalosti. Nebo že by i muži uměli vyleštit porcelán a obstarat rozjívené potomstvo? A proč by se to nesmělo stát? Jen ať muži ukážou, co umějí. Dejte jim šanci jako já.

„Ten koš vynesu o půlnoci,“ oznamuji ženě. Nebo možná později. Hlavně aby mě neviděli sousedi. Taky s dítětem jsem místo na hřiště před domem začal chodit až na druhou stranu parku, kde mě nikdo nezná. Za co že se tady stydím? No přece za pomoc v domácnosti. Ne, nevypadl jsem na tyhle stránky ze stroje času. Je mi líto, ale žijeme na malém městě a tady prostě platí jiná pravidla.

Chvíli mi trvalo, než jsem na ně přišel. Zpočátku se mi totiž vůbec ne-dařilo dešifrovat ty tázavé ženské a vyděšené mužské pohledy sousedek a sousedů, když jsem naši malou Aničku coby miminko nosil v šátku, chodil s ní na nákupy a vozil ji v kočárku na procházky, zatímco žena odjížděla o víkendech třeba na celý den do Prahy – do kina, na nákupy nebo pokecat s kamarádkami v kavárně.

„Ty vole, tohle mi nedělej,“ nevydržel mou nechápavost soused Petr. Nejdřív jsem se lekl, že mě podezírá z toho, že mu chodím za manželkou, ale hned jsme si vyjasnili, že jde o něco mnohem, mnohem vážnějšího. „Nemůžeš celý den hlídat dítě a ještě se s ním ukazovat na hřišti. Moje žena to po mně bude chtít taky. Kluci z baráku jsou z tebe nervózní.“ Petr bravurně ovládá to dávné mužské tajemství, ten důmyslný klam vytváření dojmu, že muž není schopen domácích prací stejně jako péče o děti. Ženy, které se stanou obětí tohoto klamu, pak můžete slyšet, jak říkají: „Já ho s malou nemůžu nechat samotného, on by se o ni nepostaral,“ nebo: „Uklidit musím sama, protože on to prostě neumí udělat pořádně.“

Muži samozřejmě moc dobře vědí, jak přebalit dítě nebo zapnout vysavač, ale předstírají, že na to „nemají buňky“. A ženy na to přistupují. V našem domě to nebylo jinak.

Tedy dokud jsme se nepřistěhovali. Když už mi s nebezpečně vypadajícím náradím (se šroubovákem, vrtákem a pilou) přišel domluvit čtvrtý soused, vzdal jsem se a začal předstírat, že jsem jako oni, a o dítě se od té doby starám tajně. Já vím, jsem srab, ale kdybyste viděli ten strach v jejich očích, že budou muset kvůli mně začít přebalovat vlastní děti, vzdali byste to taky. A ten šroubovák souseda Karla byl těžký a rezavý...

Můj muž si vždycky myslel, že moc mluvím. Navíc mi pravidelně opakoval, že ho zahlcuji naprosto nepodstatnými informacemi. „Rád si s tebou promluvíme o tom, co se stalo dneska na pískovišti, co zase vyvedla naše dcera a jestli všechno snědla, ale dej mi pár minut na vydechnutí,“ zaúpěl na mě kolikrát jako raněný šakal, když se vrátil z práce a já na něj spustila pár opravdu důležitých vět o životě naší společné domácnosti. Konečně jsem si chtěla promluvit s někým, kdo není dvouleté dítě, jiná stejně postižená matka, pes, kočka nebo myčka. Ale tohle muži nechápou. Zvlášť když jsou ženy na „dovolené“ doma a oni v práci.

Oni celý den mluví, ale náš slovník se omezí na „Pokakala ses?“, „Chceš mlíčko?“ či „Budeme dělat hají“. Těšíte se na normální konverzaci a ten nechápvavý parchant vám pak řekne: „Dej mi pár minut na vydechnutí.“

Proto jsem se rozhodla svého muže potrestat, aby pochopil, jaký poklad má doma. Mým nástrojem pomsty se stala Petra. Určitě ji znáte. Každá z nás má takovou holku v práci nebo ve svém okolí. Žena, o které dodnes netuším, jak vlastně dýchá, protože neustále mluví a pustí vás ke slovu jen tehdy, když jí zaskočí sousto. Petra má ještě jednu velkou výhodu. Svou sestru Katku. Ta sice moc nemluví, jak by taky mohla, když vyrůstala s Petrou, ale zase se ráda směje. Pozvala jsem k nám obě na návštěvu. Nalila jsem do nich své nejlepší víno, a když muž dorazil z práce a už se chystal říct tu svou trapnou větu o chvilce na vydechnutí, všiml si, že máme návštěvu. Posadila jsem ho ke stolu a dopřála mu ten koncert složený z neustálého mluvení, přerušovaného výbuchy afektovaného smíchu. Nejdřív se ten bídák snažil utéct s tím, že musí venčit psy. Pak marně hledal špunty do uší, až padl vyčerpán tím vším hlukem. Asi po hodině jsem holkám zavolala taxíka a ony poněkud hlasitě opustily náš byt. „Bože, lásko, já jsem tak rád, že jsem si vzal právě tebe,“ řekl mi sám od sebe po odchodu návštěvy manžel, který obvykle na takové citové výlevy není. Teď se ale proměnil v chápavého a milujícího partnera.

Kdyby náhodou zapomněl, jaký poklad má doma, stačí pozvat Petru a Katku.

„Jsi zrůda, víš to?“ řekla mi kolegyně, když jsem při telefonování s manželkou přitlačil ramenem mobil na ucho a dál se věnoval psaní textu. „Aha. Hm. Fakt? Jo. No, vidíš to? Taky tě mám rád. Ahoj.“ Tohle je běžné pořadí slov, která většinou manželce řeknu během jednoho z asi dvaceti telefonátů, kterými mě v průměru denně počastuje. Pořadí občas obměňuji, důsledně však dbám, aby slovo „ahoj“ bylo až poslední a aby věta „Taky tě mám rád“ následovala za podobnou větou ze strany manželky. S telefonáty své ženy většinou nakládám jako se sny. Když skončí, v devadesáti devíti případech ze sta jejich obsah ihned zapomenu.

Tuhle metodu jsem se naučil od bývalého kolegy Pavla. Ten svůj přístup dotáhl k dokonalosti, když telefon běžně odkládal na stůl a občas do něj jen zahučel: „To víš, že tě poslouchám, miláčku, pro mě je vážně důležité, co mi chceš říct.“ Bylo mi třiadvacet a myslím, že ten chlap změnil můj život. Jenom díky ignorování obsahu telefonů svých přítelkyň jsem s nimi měl klidné a vyrovnané vztahy a ony mě navíc považovaly za vstřícného a naslouchajícího muže. Na rozdíl od svého tehdejšího kolegy jsem svým partnerkám vždy skutečně naslouchal. I když, řekněme si to na rovinu, naslouchat a vnímat, co žena říká, je něco úplně jiného.

Můj tehdejší kolega Honza je z jiného soudku. Naše počínání považoval stejně jako má současná kolegyně za zrůdné, ignorantské a vůči ženám necitlivé. Právě proto mu žádný vztah dlouho nevydržel. „Proč tohle, prosím tě, řešíš? Na to se vykašli.“ Tyhle věty jsme od Honzy slyšeli během jeho telefonátů s přítelkyněmi a jenom jsme se na sebe s Pavlem vědoucně šklebili. Naše domlouvání, že nemá řešit, co mu ženy do telefonu sdělují, jen přitakávat, nebral v potaz. Není divu, že zatímco Pavlovo manželství je šťastné už třicet let a to moje také zatím moc nekulhá, Honza je permanentně sám.

Ano, už je to tak, ignorance je v tomto případě víc než dobrá cesta ke spokojenému manželství.

Je jen pár činností, ke kterým mám bytostný odpor a které odmítám vykonávat. Děsí mě domácí škvaření sádla, ten smrad nevyvětráte nejmíň měsíc, posedávání s ostatními matkami na pískovišti, kde se pravidelně dozvídám, jak jsem mizerná matka (ne že bych to nevěděla, ale nemusí mi to připomínat cizí lidi), a pak úklid. Ten mi vadí ze všeho nejvíc. Jde totiž o naprosto nesmyslnou a marnou činnost a těm já se ze zásady vyhýbám.

Můžete se snažit sebevíc, ale v domácnosti obývané dvěma psy, jednou kočkou a jedním umělecky nadaným batoletem (počmárá, co může a na co dosáhne) se pořádek udržet nedá. Zvířecí chlupy se z nějakého záhadného důvodu vyskytují snad i v jogurtech. Nejdřív jsem přemýšlela, jestli nemám zažalovat mlékárny, že vyrábějí zmetky plné chlupů, ale při bližším ohledání jsem zjistila, že jde nejčastěji o srst našeho Haryka. Jeho chlupy jsou nezaměnitelné, vždy do poloviny černé a pak bílé, takže bych u soudu asi nevyhrála.

Navíc pokud s vámi žije malé dítě, vyskakují na vás kostičky lega na nejméně pravděpodobných místech, třeba ve sprše, v troubě nebo v nudlové polévce. Nemluvě o tom, že naše dcera pravidelně pořádá výpravy po bytě se všemi svými plyšáky, jejichž počet si netroufám odhadnout. Ale při cestě na záchod potkám vždy nejméně dva slony, tři kočky a deset jiných oblud. I když žádné nekupuju, množí se u nás doma geometrickou řadou. Sama k životu potřebuju spoustu časopisů, novin a dalších nesmyslných papírů.

Plus zhruba dvě stě padesát kabelek, které je taky nutné někde skladovat.

Uznejte sami, že s tímhle materiálem (složením domácnosti) se pořádek prostě udržet nedá. Tak proč bych měla vyvíjet zbytečnou aktivitu? Celý život jsem si vystačila s hromádkovým systémem. Když něco hledám, leží to v konkrétní části konkrétní hromady věcí, takže nevidím důvod, proč svůj přístup k životu měnit. Navíc jsem nedávno četla, že děti žijící v ne zrovna vypiglované domácnosti mají mnohem lepší imunitu a méně alergií. A co bych pro své malé zlatíčko neudělala, že?

„Bože, oni vás vykradli!“ vykřikla moje matka, když jsem ji k nám přivedl poprvé na návštěvu. Na první pohled to tak skutečně vypadalo. Na zemi ležely poházené kabelky, z nichž trčely kapesníčky, časopisy a nedopité lahve s vodou, a okolo nich se válely boty, ponožky, kalhotky, bundy a kousek od psí misky s granulemi se povalovala peněženka méj ženy. Jako ukřižovaný Spartakus visely na otevřených dveřích do dětského pokoje několikery letní šaty. Byl to jistě hrůzostrašný pohled. Tedy pro někoho, kdo nežije s mojí manželkou.

Nohou jsem matce umetl mezi poházenými věcmi cestičku (okolo které se vytvořily zhruba půlmetrové závěje) a uvařil jí kafe. Tedy hned potom, co jsem z jídelního stolu smetl hromadu novin, okoralých sušenek, vyhodil tři shnilá rajčata a šel vzbudit manželku. Myslím, že ten den jí má matka přestala zbožňovat a od té doby ji prostě jenom... respektuje.

Můj starší bratr má opačný problém. Žije v úklidovém pekle. Jeho manželka luxuje dvakrát denně a každý večer utírá prach. Když si chceme, nedejbože, otevřít skleničku vína, musíme srolovat v kuchyni koberec a schovat ubrus, protože bychom „určitě něco vylili“. Zdá se, že evoluce v tomto případě fatálně selhala. Podle všech výzkumů, které jsem provedl mezi svými známými, jsou ženy v přístupu k úklidu buď jako moje manželka, nebo jako moje švagrová. Nic mezi.

Co s tím? Pochopil jsem, že jsou muži, kteří pořádek po manželce vyžadují za cenu hádek a jiných nátlakových způsobů, a potom ti, kteří zahanbují naše silnější pohlaví a začínou uklízet sami. A co já? Uzavřel jsem s manželkou dohodu, že když mi koupí smeták, savo a jar a při vy-tírání podlahy zvedne nohy, budu uklízet já.

Ne, vážně. Jednou za čtrnáct dnů uklízím já a jednou si zase moje manželka zaplatí slečnu na úklid. Proč se kvůli pár centimetrům smetl na podlaze hádat, že?

A když náhodou jeden z nás zapomene, prostě si na podlaze odhrnu cestičku.

Už pár let se snažím být pro svého muže přitažlivá. Ale někde asi dělám chybu. Ať se snažím jakkoli, mám pocit, že mému vzhledu věnuje asi tolik pozornosti jako chudobě v Brazílii. Přitom ve všech médiích zaměřených na ženy se píše, že pokud si chcete udržet nehynoucí lásku svého partnera a jiskřivý sexuální život k tomu, musíte vypadat nejmíň jako topmodelka. Jak toho ale dosáhnout, když se ten váš na vás sotva podívá?

Pod vlivem těchto rad a obrazu své matky, která v padesáti letech obléká velikost 36, se snažím, až potím krev. Každé ráno pečlivě zvážím, co si vezmu na sebe, a pravidelně kvůli tomu doháním autobus, což je obzvláště zábavné, když vám na krku vlají tři různobarevné šály a několik stylových náhrdelníků. Minimálně třikrát se převlékám. Ale ať dělám cokoli, je to marné. Jednou jsem si dokonce nechala vytrhat přebytečné chloupky z obočí, příšerně to bolelo, ale nic. Změnu mého účesu manžel komentuje, jen když jej na to upozorním, a to ještě nejasným mručením. Neustále si kupuji nové oblečení. Můj účet pláče, leč zcela zbytečně.

Veškerá snaha je mi k ničemu. Předpokládám, že muž o mém novém oblečení ani netuší. Čím víc se snažím, tím chladnější reakce se mi z jeho strany dostává. Podezírám ho, že kdybych si nechala oholit hlavu, ani si toho nevšimne. Jinak celkem vnímá, co říkám a dělám, jen ignoruje, jak vypadám. Zatímco mé kamarádky, a dokonce i cizí ženy obdivují můj vkus, můj muž mlčí. Stejně jako ostatní muži. Sice se občas podívají, ale že by ocenili vtipnou kombinaci proužků a puntíků, to se říct nedá. Vlastně ani nevědí, co mám na sobě, a zajímají je spíš odhalené části těla.

Nedávno se mě můj muž zeptal, jestli dojdou pro chleba. Odvětila jsem, že mám na sobě tepláky a musím se převléct. „Ale vždyť docela ujdou. Nepřevlíkej se,“ zamumlal. Zpěnila se ve mně krev. Vzala jsem do ruky pánvičku, rozmáchlá se a pak ji zase rezignovaně položila na sporák. Nakonec jsem si řekla, že ho přestanu řešit a začnu se oblékat, jak se líbí mně. Kdybych chtěla ven vyrazit v pyžamu s medvídky, stejně by nejspíš řekl, že docela ujde a ať tedy jdu.

Myslím, že bychom se s Lenkou rozešli tak jako tak, ale když jsem si vzal na rande do Národního divadla k saku kanady, bylo vymalováno. Půl hodiny křiku, deset minut výčitek a šli jsme každý svou cestou.

S Martou to bylo o něco těžší. Jako většina žen mi potajmu kradla to nejvíce vytahané a ošoupané oblečení a vyhazovala jej do popelnice. Když jsem se po věcech sháněl, tvrdila buď bezostyšně, že vůbec netuší, kde by asi mohly být, popřípadě mě přesvědčovala, že se zničily během praní. (Zvláštní je, že většina mužů o této ženské taktice vůbec nic netuší a skutečně věří tomu, že pračky jsou zákeřné výrobky, které žerou oblíbené pánské oblečení.) Navíc mi kupovala divoce zbarvená trička a módní džíny a nutila mě je nosit. Když jsem o nové várce trik prohlásil, že z nich budou skvělé závěsy, zabalila to taky.

Moje současná manželka se mě taky snažila „vyšvihnout“.

Zvlášť když jsem se měl poprvé ukázat jejím rodičům.

Dokonce mi koupila nové trenýrky. Tyhle její snahy skončily velmi brzy. V podstatě hned poté, co jsem k jejím rodičům kvůli práci (vážně mi to zbaštila, naivka) dorazil o den později. Na sobě jsem měl svoji oblíbenou mikinu s natrženými rukávy, košili, na níž chyběl každý druhý knoflík, a boty, které vypadaly, jako bych je stáhl mrtvému vojákovu wehrmachtu. Vydržela naštvane mlčet dvě hodiny. Což bylo dost hloupé, protože nás tím pádem nemohla s rodiči představit. Nakonec jsem si nějak poradil a moje žena vyvěsila bílou vlajku. Tedy triko. Pár mi jich ještě koupila a pak to vzdala definitivně. Jednak jí došlo, že muž, který se rád obléká jako šupák, to prostě považuje za svůj životní styl, a když ho bude nutit oblékat se jako metrosexuál, brzy jí uteče za tou, co ho k ničemu podobnému nutit nebude, a za druhé zjistila, že je mnohem zábavnější pozorovat, jak mé děsivé oblékání rozčiluje její matku.

O měsíce později mi dokonce navrhla, abych si na návštěvu k jejím rodičům vzal ty druhé boty. Ty, které mi otec koupil za maturitu.

Myslím, že můj muž není schopen dostatečně ocenit moje kvality. Místo aby byl vděčný, že obstarávám většinu nákupů a zajišťuji téměř nevyčerpatelnou zásobu potravin v naší domácnosti, pořád si na něco stěžuje. Vůbec to nechápu. Sama bych byla šťastná, kdyby se o mě někdo staral tak dobře jako já o něj.

Třeba naposled, když se rozčiloval, že v ledničce není máslo. Stačilo, aby se podíval o kousek vedle, a našel by rajčatové pyré, ančovičky, tvaroh s ředkvičkovou příchutí a ve spíži pražený hrášek obalený v pastě wasabi i chřestovou polévku v konzervě.

On se ale cítil hluboce uražen, protože nenašel svoje máslo. A to byl ještě před svatbou informován o tom, že máslo nejím, a tudíž ho nekupuji. Proč bych měla kupovat něco, co nepotřebuji? Jsem přece rozumná a zbytečnosti nechávám v regálech obchodů. Což, pravda, neplatí, když narazím na kašmírový svetr nebo na šik kabelku. Oboje samozřejmě potřebuji k životu. Co na tom, že jen šedých svetrů mám víc než měsíců v roce a kabelky zabírají jednu velkou skříň.

Opravdu nechápu, proč mému muži tak vadí, že nakupuji. Šetrím přece jeho čas a energii. On se vydává na nákup maximálně jednou za čtrnáct dní, a to jen do místní Jednoty. Tam to už zná a nemůže tam zažít žádné nepříjemné překvapení. Snad kromě kyselých obličejů prodavaček a nahnilých rajčat, ale na to si už po těch letech mohl zvyknout. V Jednotě jsou už roky kečupy na stejném místě a ani sýry se po prodejně moc nepohybují. Právě naopak, některé potraviny tu zůstaly jakoby ještě z dob dávno minulých. Přesto má můj muž pocit, že když jde koupit rohlíky a dva jogurty, podal sportovní výkon rovný maratonskému běhu.

Ale možná dělám chybu a svému muži dostatečně nedávám najevo, jak je nakupování náročné. Moje babička to dokázala. S dědou strávila padesát let manželství a pravidelně ho brala s sebou na nákupy, ať už šlo o chleba, záclony nebo novou sukni. Dosáhla svého. Děda byl pokaždé nadšen, když vyrazila sama. Nemohl si to vynachválit. Jen si myslím, že po smrti musel jít rovnou do nebe. Padesát let nákupů s vlastní manželkou chce svatozář...

Moje žena miluje nakupování. Já vím, to je asi stejně objektivní konstatování, jako kdybych prohlásil, že tučňáci vážně nemají rádi horko. Nakupování je pro ženu stejně přirozené jako pro politika braní úplatků, pro Francouze stávkování a pro Řeka pocit, že by neměl moc pracovat a celá Evropská unie by mu za to měla platit. Dokonce jsem už narazil i na vážná tvrzení slovných ekonomů (což jsou ti, kteří se mnou chodí na srazy fanoušků sci-fi), že ženská vášeň pro nakupování drží na nohou celou ekonomiku. Bez ní by se zhroutila a náš svět by upadl do barbarství.

Má žena nakupuje na dvou frontách. Ta první je internetová. V průměru třikrát týdně k nám chodí balíčky z celého světa, v nichž se objevují různé věci pořízené na eBay. Vzhledem k tomu, že odesilatelé jsou z Itálie, Francie, Austrálie i Brazílie, ji naše poštačky podezírají, že organizuje světový obchod s kokainem.

Druhá fronta je ta klasická. Chodí na farmářské trhy v Praze, kde vybírá ten nejvoňavější chleba (který většinou nesníme a zplesniví v polici), biovejíčka (jsou v ledničce tak dlouho, až se zkazí) či kozí sýry (které se nedají jíst ani čerstvé), a samozřejmě kupuje oblečení. Spoustu oblečení. Občas udělá tu chybu, že se mě zeptá, jestli si má ten hadřík koupit. Když chci být obzvlášť krutý, řeknu jí: „No, jestli ho nutně potřebuješ, tak si ho kup.“

Cha! To je podpásovka, co? Ještě jsem neviděl ženu, která by kupovala něco, co potřebuje. Ženy mají všeho, hlavně oblečení, asi tak dvacetkrát víc, než využijí. Tahle krutá věta mou ženu často uvede do rozpaků, nic si nekoupí (protože to nepotřebuje) a já mám aspoň na chvíli příjemný pocit, že zbytečně neutrácela.

Ale nedělám to často. Uvědomuji si totiž, že se má žena nakupováním podílet na záchraně světa. Takže jen tak dál, Lído, nakonec rozhodneš hlavně ty, jak se bude dál vyvíjet světová ekonomika.

Všechny moje kamarádky mají utkvělý pocit, že moje manželství je v trvalé krizi a že se blíží jeho rozpad. Pořád mě litují, a dokonce mi nabízejí tuny papírových kapesníků, abych si prý osušila slzy, které podle nich doma tajně roním. Životem zkušenější mi podsouvají své rozvodové právníky. Jejich názor je, že musím být zoufalá, když mám doma takového bídáka. Tedy, ony mého muže titulují mnohem hůř, ale tohle je slušná kniha, takže jejich výrazy nebudu publikovat.

Můj drahý se dopouští v ženských očích hrdelního a naprosto neodpusitelného zločinu. Myslím, že by mu moje kamarádky odpustily cokoliv, jen tohle ne. Lépe by přijaly, kdyby se po nocích proměňoval ve vlkodlaka nebo měl utajené nemanželské dítě. Tohle je ale mnohem horší: můj muž je po večerech všude jinde, jen ne doma. V tom vidí moje přítelkyně problém. „Máš si ho víc hlídat, je to chlap,“ naléhají na mě pravidelně. „Nemůžeš ho pořád někam pouštět, ještě si na to zvykne,“ dodávají, jako by ani nešlo o člověka, spíš o chronicky toulavého kocoura. Ten by aspoň šel vykastrovat. S manželem je to horší.

Nikoho už nezajímá, co bych s ním doma dělala. Zcela upřímně – štvál by mě a narušoval můj klid. Neznám krásnější pocit než být sama doma. Pravda, úplně sama už nebudu nikdy, moji postel okupuje dcera, její plyšáci, dva psi a jedna kočka. Ale pořád lepší, než kdybych měla doma ještě jednoho velkého savce, který zabírá spoustu místa a pravidelně vyžírá lednici. Svého muže miluji, ale kdybych s ním měla být celé večery, asi bych ho zabila. Má hloupý zvyk kritizovat můj přístup k pořádku, a navíc zasahuje do výběru televizního programu. Romantické filmy mu přijdou jako pitomost, chce sledovat sci-fi, kde se prohánějí podivní mimozemšťani a řeší nepochopitelné válečné spory.

Takže muže pravidelně vysílám za kamarády a užívám si klidu, který vypadá tak, že dcera honí psiska ve snaze je osedlat jako koně a ti se zase marně snaží ulovit kočku. Muž má zato pocit, že jsem anděl, a opakuje mi, že lepší ženu nepotkal. Přitom já chci jen v klidu sledovat své seriály.

U nás doma nemáme gauč. Zakázal jsem to. Věřte mi, že je na světě jen málo věcí, které způsobily, že je svět mnohem horší místo k životu, než by mohl být. Mám teď na mysli třeba Hitlera, rakovinu, malárii a gauče. Moje žena tvrdí, že to s těmi přirovnáními přeháním. Třeba taková malárie světu určitě tolik neublížila jako gauče, ale moje žena baští antidepressiva, a tak má sklon vidět věci mnohem lepší, než ve skutečnosti jsou.

A pak jí věřte.

Půslní tři moje přítelkyně (dodatek pro manželku: to jest ty, co jsem měl ještě před svatbou) doma gauč měly a to byla taky příčina rozpadu našich vztahů.

Důsledně totiž trvaly na tom, abych s nimi trávil večery doma – na gauči. A to kanape se pak stalo představitelem všeho špatného, co mezi námi bylo. Zatímco já trávil večery v práci, s přáteli nebo na setkáních fanoušků sci-fi (ano, miluji *Star Trek*), ony seděly doma na gauči a chtěly, abych své večery na tom odporném místě trávil s nimi při sledování *Ordinace, Věkávěček, TopStar magazínu*, popřípadě *Ulice*, čemuž jsem se urputně bránil. Když jsem totiž podobné věci se sebezapřením s ještě předchozími třemi přítelkyněmi absolvoval, začaly časem samy remcat: „Co jsi to za chlapa, když furt sedíš doma? To nemáš žádný kamarády?“ To se stalo tématem našich hádek a sporů a naše vztahy na tom následně shořely. Zkrátka a dobře, gaučová rovnice nemá řešení. Proto také žádné kanape nemáme, a tím pádem máme spokojené manželství. Žena mi těžko může vyčítat, že s ní nechci trávit večery doma na podlaze nebo v kuchyni či třeba v koupelně. Odstraňte ze vztahu gauč a vyřešíte většinu problémů.

Z toho plyne ponaučení: Máte problém ve vztahu? Dejte svoje kanape do frcu. Vyděláte, ušetříte za manželské poradce a nakonec i rozvodové advokáty. Zlepší to nejen váš vztah, ale i erotický život – nezbyde vám totiž mnohdy nic jiného než se přesunout do postele. Tedy pokud zrovna váš přítel netráví večer debatováním o nereálnosti mírového soužití s mimozemšťany.

Tak jsem si zase uvědomila, jak jsem mizerná matka. Samozřejmě že to vím už dlouho, prakticky od okamžiku početí Aničky, ale nemám ráda, když mi to někdo připomíná. A blížící se Vánoce jsou příležitostí pro nikdy oficiálně nevyhlášené, ale o to dravější závody mezi ženami, které prohrávám už na startu. Uklízení se vyhýbám, jak jen můžu, a pečení čehokoli sladkého v mém podání končí vždy jako potrava pro naše psiska. Výsledky jsou obvykle tak tragické, že to ani ti všežraví psi pozřít nechtějí.

Správné a dokonalé matky snad už od Velikonoc plánují, jak stříbrnými jelínky a pichlavými dekoracemi z jehličí zaplaví svůj domov. K tomu si napíší dlouhatánský seznam cukroví, které musejí začít péct už v létě, aby všechno mohlo dokonale zkrěhnout a stihlo se nazdobit. Vždy se ale jejich plán pod vlivem okolností dostane do skluzu a ty nebohé nešťastnice pak v potu tváře pečou cukroví a smýčí byt po nocích, aby zrovna jejich Vánoce byly dokonalé a hlavně krásnější než sousedčiny. Celé své rodině pak svými nesplnitelnými požadavky na naprosto úchvatné svátky, které nesmí pokazit ani smítko, lezou na nervy.

A přesně takhle skončit nechci. Nevím, jestli je to pod vlivem pilulek, co mi předepisuje moje úžasná psychiatricka, nebo mojí přirozenou lenost, ale vánoční přípravy prostě ignoruju. Když se mě někdo zeptá, kolik druhů letos napeču, odpovídám, že to záleží na mém kamarádovi pekaři Zdeňku Štefanovi a jeho letošní nabídce. Vánoční úklid naší domácnosti spočívá v zametení zvířecích chlupů a srovnání věčně rozsypaných hromad časopisů. Nic víc dělat nehodlám. Stejně se nejpozději do hodiny vytvoří nepořádek sám od sebe znovu. Slavnostní výzdobu taky vypouštím, neb bych jen vytvořila báječnou překážkovou dráhu pro náš početný zvířinec.

Vánoce jsou doba, kdy můžeme být všichni pohromadě a těšit se z toho, jak nám naše roztomilá holčička přináší kostičky lega do postele a kočky se mlsně koukají k troubě, kde se pečou ryby. Opravdová pohoda je přece tam, kde se vy sami cítíte dobře, bez ohledu na to, co si o tom myslí vaše matka, tchyně, sousedka a cizí paní v tramvaji.

Mají chlapi rádi Vánoce? Pokud si myslíte, že ano, tak jste žena. Nás muže většinou nechávají chladnými. Tím zlomovým okamžikem bývá patnáctý rok života. Tehdy většinou přestáváme dostávat autíčka, vláčky, skládačky a knížky, v nichž svalnatý hrdina seká hlavy démonům, a místo nich se radujeme z nových ponožek, svetrů či kalhot za doprovodu vět typu: „Jsi už velký, tak jsme si řekli, že oceníš spíš nějaký praktický dárek.“

Zhruba od osmnácti jsem den zvaný jako Štědrý trávil přes den v nálevně, kde jsem konzumoval takzvaného tekutého kapříka, pak si odbyl povinnou hodinku s rodiči u stromečku, oblékl si novou košili a vyrazil se veselit do hospody. Pokud vím, tak většina mých kamarádů na tom byla úplně stejně. Po odchodu z rodného hnízda jsem pak Vánoce ignoroval úplně.

Ten slavnostně rodinný punc pro mě získaly zpět až před třemi lety. To už byla má žena těhotná a my si prožívali svůj vánoční příběh. Lída byla bez práce a bez bytu, já práci zrovna měnil a bydlel ve studené mansardě jak z proletářských prvorepublikových příběhů, z níž mě navíc vyhodili. Ažyl jsme našli na počátku prosince v domě mého kamaráda.

Nejenže jsme se tam vešli oba, ale bylo tam dokonce i teplo! Když jsme se pak krátce před Štědrým dnem nastěhovali do nového bytu a čtyřia-dvacátého do plechovky od fazolí uprostřed prázdného pokoje nastrkali natrhané smrkové větvičky, začal jsem po patnácti letech Vánoce znova milovat. Čím je naše dcera starší, tím je mám radši a kupuji jí ty nejrafinovanější dárky. A vůbec mě netrápí, že je zatím nijak zvlášť neocení, já mám radost za nás za oba.

Člověk si asi musí tímhle procesem projít. Být dítětem, co se na Vánoce těší už od podzimu, teenagerem, který jimi okázale pohrdá, dokud k nim později coby rodič nenajde znovu cestu. Díky našemu nedávnému vánočnímu martyrii před třemi lety si tyhle svátky s ženou užíváme bez ozdob, pečení, zběsilého uklízení a pocitu, že všechno musí být dokonalé. Dobře si totiž pamatujeme, že nejlepší byly stejně ty s větvíčkami v prázdné konzervě od fazolí.

Nikdy jsem nechápala, proč lidé silvestra slaví. Společensky se unavit a vypustit pár rachejtlí můžou přece kterýkoli den v roce a nemusejí kvůli tomu čekat na 31. prosinec. Tak proč se všichni hromadně opijí zrovna tenhle den? Má snad v sobě konec roku nějaké kouzlo, díky kterému budete ráno míň zelení a nebude vám tolik třeštit hlava? Stane se snad něco zásadního právě o půlnoci mezi 31. prosincem a 1. lednem?

Mám pocit, že silvestr je den jako každý jiný. Pro mě se liší snad jen tím, že supermarkety zavírají dřív, jsou přecpané lidmi a nikdy v nich nemají krájené veky. A já musím svoje chlupaté mazlíčky nadopovat sedativy, aby bujaré veselí přežili ve zdraví. Jinak se dle mého nic zvláštního neděje. Tak proč musejí všichni povinně slavit? Osobně mě hromadné akce jakéhokoli typu děsí a raději bych se nechala natahovat na skřípec, než bych vyrazila na hromadný večírek na mrazivé náměstí plné přioopilých lidí. Nikomu to neříkejte, ale já se lidí vlastně bojím, třeba by se mnou chtěli mluvit nebo mě kousnout. To nehodlám riskovat.

Už pár let proto oslavy silvestra jednoduše ignoruju a vychutnávám si ničím nerušený klid domova. Naštěstí mě nikdo nezve a ani po mně nechce, abych ho podnapilého líbala v novoroční euforii. Chlebičky nedělám, neb nemám pro koho. Muž s dcerkou odjedou pryč a já zůstávám sama doma, obklopena našimi zvířátky. Psům je úplně jedno, zda je šunka esteticky stočená vedle plátku sýra, protože ji žerou přímo z papíru. A naše kočky jsou nad takové malichernosti, jakým je lidské jídlo, zcela povzneseny. Takže si s klidným svědomím mohu dopřát zmrzlinové orgie, které bez výčitek prokládám vším, co si jindy z nejruznějších důvodů odpírám. Prostě a jednoduše si užívám. Pak si zalezu okolo osmé do postele, uvařím si horký čaj a pustím si svého milovaného Hercula Poirota, který vyřeší každý záhadný zločin. Pravda, všechny jeho příběhy znám už nazpaměť, ale nic mi nezabrání je sledovat znovu a znovu. Nejpozději v devět usnu, detektivky na mě fungují lépe než prášky na spaní, a probudím se až ráno. Nový rok vítám spokojeně odpočatá, vyspalá a svěží. Nechcete to taky zkusit?

Slavit konec roku s manželkou by bylo stejně úchylné jako mít sexuální představy, v nichž by figurovali křečci, pytel mouky a dvě stě gramů zrní.

Ne, vážně, vždycky mi připadal naprosto zvrácený způsob, jímž slavili a stále slaví Nový rok mí rodiče. Nachystají chlebičky, koukají na estrády v televizi, o půlnoci si ťuknou šampaňským a jdou spát. Ještě šílenější mi připadá, když se manželské či milenecké dvojice vydávají za silvestrovskou zábavou na nejrůznější organizované veselice. Zpravidla to dopadne tak, že si nic neužijí, akorát si navzájem vyčtou, kolik toho kdo vypil a s kým se nějak moc bavil, popřípadě se o půlnoci příliš vášnivě líbal. Snad nikdy v životě jsem nezažil oslavu silvestra, které by se zúčastnila vzájemně zadaná dvojice a skutečně si ji užila.

Fakt je, že hromadné veselí mi lezlo na nervy vždy. Bez ohledu na to, jestli jsem se ho účastnil s jednou či dvěma partnerkami (to podle toho, jak divoké životní období jsem zrovna prožíval) nebo sám. Mám díkybohu zatrolené štěstí, že moje žena není slavící typ. Navíc nemá ráda masy a masovou zábavu. Ideální kombinace. Spontánně jsme se proto rozhodli silvestrovské oslavy přehlížet. Že se slaví příchod nového roku? A co jako? Kolikrát jsme to už zažili a kolikrát to ještě zažijeme. No tak, připusťte si to – slavit silvestra je nuda. Proto jsme se s ženou usnesli, že tento trapný svátek vypustíme a budeme ho využívat coby volný den. Zpravidla si tak na přelomu roku beru naši dceru na výlet k rodičům na Moravu, zatímco moje žena odpočívá, užívá si dlouhého spaní a kouká na příběhy Hercula Poirota, kterých má na DVD celou sbírku. Já pak předhodím naše dítě svým šťastným rodičům, kteří do něj perou chlebičky a koukají s ním na televizi, a můžu vyrazit mezi staré kamarády ze školy a organizované se s nimi opít jako dobytek. Proč by ne, vždyť je přece silvestr! Každopádně manželce ani muk!

Moje kamarádky jsou přesvědčeny o tom, že můj manžel je naprosto neschopný a nedokáže se postarat o rodinu. Dokonce se obávají, zda netrpím já nebo moje dítě hladu. Nemyslí si to jen kamarádka Hanka, ale ta je socioložka, a navíc si nás zařadila do nějakého svého výzkumu. Takže ani podle ní normální zřejmě nebudeme.

Ptáte se proč? V jednu nestřeženou chvíli jsem svým drahým přítelkyním prozradila, že mi můj muž nedává žádné peníze. „To jako vůbec žádné?“ opakovaly po mně nevěřícně a dívaly se na mě, jako kdybych se před jejich očima proměnila v lochneskou příšeru nebo bych uprostřed cukrárny předvedla striptýz. Ani dřív si o mém choti nedělaly velké iluze, ale tohle bylo na ně už přespříliš. Jedna dokonce uvažovala, že mi poskytne azyl u sebe doma.

Ale abych byla spravedlivá, občas od svého muže nějakou tu korunku dostanu. Třeba když nemám drobné na autobus nebo jsem opět zapomněla, že chci platit kartou v zapadákově, kde bydlíme, je stále utopie. Jinak od svého drahého vážně peníze nedostávám a ani je nežádám. Na to jsem moc hrdá. A to je podle mých kamarádek kámen úrazu.

Kdybychom byli normální rodina, tak by mě přece můj muž živil a čas od času by mi dovolil koupit si něco pro sebe, jako třeba jehelníček nebo novou pračku. Já bych mu na oplátku vytvářela čisté a voňavé zázemí a mile se usmívala na pracovním večírku na jeho šéfa. Jenže to já nechci. Nesnáším, když mě kdokoli kontroluje nebo se mi snaží řídit život. Štvalo by mě, kdybych se musela chovat stejně jako mé kamarádky. Sice se nemusejí starat, kolik přinesou do rodinné kasy, ale na druhé straně podávají pravidelná hlášení o tom, co si kde koupily a jak je možné, že jdou letos už podruhé (!) ke kadeřnici.

To já bych asi nepřezila. Běžně vyrážím na zahraniční dovolené bez manžela i jeho platební karty a nezbytné svetříky, cinglátka, kabelky či drahé francouzské sýry si kupuju výhradně sama. Sice mě to stojí peníze, které si v potu tváře vydělávám, ale nikdo mi nekecá do toho, jak s nimi naložím. A ten pocit je zkrátka k nezaplacení.

Všichni moji kamarádi mi závidějí mou ženu. Ne že by měla nejhezčí prsa ve střední Evropě, spíš obdivují její samostatnost. Finanční. Když jim vyprávím o tom, jak jí po celou dobu, co jsme svoji, včetně její mateřské, nedávám vůbec žádné peníze, zírají na mě s otevřenými mordami a slintají touhou po tom, mít stejnou manželku jako já. Pravda, jako každý správný vypravěč z povolání si své příběhy přibarvuji a náležitě nafukuji (zvýrazňuji kontury, jak bych řekl diplomaticky), ale jádro pudla, nebo v případě naší rodiny spíš voříška, je věrné.

„Fakt jí nedáváš žádný prachy? To seš ale drsnej,“ pravil mi jednou v hostinci nevalné úrovně přítel pověsti ještě horší.

Drsnej? Zarazil jsem se. Já přeci nejsem drsnej, lekl jsem se. Až díky němu mi došlo, jak to všechno vlastně vypadá. Teda spíš že já vypadám jako nepěkný parchant a harpagon. Ale to já přece nejsem. Kdyby na to přišlo, své ženě bych nějakou tu korunu (možná dvě) i dal, ale ona to prostě odmítá. Ano, platím hypotéku, financuji většinu velkých rodinných nákupů, objednávku pizzy a taky příležitostné obědy, ovšem co se týče jejího vlastního provozu, jí kromě potřebných drobných na autobus nedávám nic.

Na to je moje žena příliš hrdá a nezávislá. Nevadí mi to.

Nemám pocit, že bych byl míň chlap kvůli tomu, že se postará (a chce se postarat!) sama o sebe. Jsem na ni náležitě pyšný, a to i v okamžicích, kdy si musím kvůli její práci brát dovolenou, přehazovat si vlastní program nebo běhat s dítětem do školky a pak nestíhat včas porady u šéfa. Oželím kvůli tomu dokonce i večere, které žena nezvládá chystat, nebo překousnu, že o víkendu musím na celý den zabavit dítě, aby žena mohla pracovat. To je ta druhá strana mince našeho uspořádání. Ta, o které před kamarády nemluvím, abych naschvál vyvolával jejich závist, jak jsem se dobře oženil.

Za všechno na světě se ale platí. Chlap, který svou ženu živí během mateřské, bývá odměněn občasným klidem nebo komfortem, který mu manželka poskytuje. Já si užívám finanční nezávislost své ženy. A jako daň za ni často peru, uklízím, hlídám dítě, vodím ho do školky, vařím a chodím nakupovat. A pak že jsem drsnej.

Mám velmi podivnou úchylku. Fascinuje mě, jak jsou lidská i zvířecí těla uvnitř uspořádána. Moje libůstka jde dokonce tak daleko, že pitvu krtonožky, kterou jsme všichni povinně absolvovali v šesté třídě, považuji za jeden z vrcholných okamžiků svého života. Když jsem o pár let později na gymnáziu dostala jako jediná ze třídy ostrý skalpel, abych vypreparovala rybí míchu, mé sebevědomí vzlétlo do nebes. Dokonce zcela vážně zvažuji návštěvu patologického ústavu. Jeden pan profesor mě pozval na prohlídku velice zajímavých preparátů. Uznějte sami – to si přece nemůžu nechat ujít.

Jenomže když dojde na moje vlastní tělo, badatelský zápal mizí jak pára nad hrncem. Ze všech osob v bílém plášti mě jímá hrůza a vmžiku se měním v ustrašený uzlíček nervů.

Klepu se, mám bolení břicha a nejradši bych se neviděla.

U zubaře si nechávám oblbovací injekci píchat hned ve dveřích a jedné milé paní doktorce, co mi operovala zarostlý nehet, jsem druhou nohou málem vyrazila zuby. Asi chápete, že s touhle duševní výbavou byl blížící se porod pro mě něco podobně milého jako návštěva středověké mučírny za plného provozu.

Zatímco na představu, že u „akce“ bude asistovat tým přiměřeně vyzbrojených zdravotníků, jsem si zvykla rychle (co kdyby nastala nějaká komplikace a oni mi zachránili život), možnost, že by u porodu byl můj muž, mi přišla nepřijatelná. Víím dobře, jak se tváří, když mi má podat kus syrového masa z lednice nebo když je nutné Harykovi vytáhnout klíště. Je to skvělý manžel a parták do nepohody, ale už jen ona vize, že by se zelený jak sedma motal pod nohama lékařům, mi přišla strašlivá.

Mám ho moc ráda a tohle jsem nemohla dopustit. A tak jsem porod absolvovala bez něj. Nikdo mi nedrtil ruku, nepovzbuzoval mě jako na fotbale a zaplaťpánbůh nechtěl, abych se usmívala do kamery.

Měla jsem zkrátka klid. Přesto nemám pocit, že by můj muž měl k Aničce horší vztah než jeho kamarádi, kteří se porodu více či méně dobrovolně účastnili, ke svým dětem. Už od prvních dní se o ni dokázal postarat líp než já a lepšího tátu by určitě nenašla. Jen je za hulváta, co nechal svoji ženu trpět samotnou.

Vždycky jsem chtěl po smrti sloužit vědě. Nechat se rozpitvat studenty medicíny, aby mé ochablé orgány naložili do formaldehydu, a pak coby kostra strašit gymnaziální studentky. Bohužel mi to nebude dopřáno.

Skončím v muzeu. U mého nabalzamovaného těla bude tabulka s nápisem: Poslední muž, který nebyl u porodu svého jediného dítěte. Kolem mě budou proudit davы zvědavců a prohlížet si podivuhodný exemplář pravěkého primitiva, co se nezúčastnil zrození svého potomka. A co je asi nejhorší, nestydím se za to, díky čemuž sklízím tajný obdiv mužských kolegů a veřejnou nenávist žen. Ty tolerantnější jen pozvednou obočí a myslí si své, zatímco ty radikálnější mě rovnou nazvou neotesancem. Dovolím si teď na svou hlavu strhnout ještě víc nenávisti. Považuji mužskou účast u porodu za něco podobně hloupého jako víru, že Stanislav Gross byl slušný a poctivý politik. Mého kamaráda Matouše žena donutila jít k porodu jejich nejstarší dcery. „Což o to, zážitek to byl úchvatný, ale bohužel jsem se pak na manželku nedokázal podívat jinak než jako na matku. Spát už jsem s ní nemohl. Prostě to nešlo,“ svěřil se mi ve slabé chvílce. Není jediný. Říká se tomu Madonin komplex.

Matouš jej nakonec na mou radu vyřešil svérázně. Šel do nočního klubu, kde svou frustraci z žen coby trpících matek, a nikoli sexuálních objektů (s prominutím) rozsouložil. Nic jiného mu nezbylo ani po druhém a třetím porodu, kde opět musel přes svůj odpor asistovat.

Je to zvláštní móda, nutit chlapa k porodu. Ženy mají představu, že si jich muži budou poté, co porod zhlédnou, víc vážit či je bezmezně obdivovat. Osobně si myslím, že je to nesmysl. Svou ženu miluju z jiných důvodů než pro fakt, že porodila dítě. Muži se od pradávna narození svých potomků neúčastnili. Jen někde v ústraní čekali na zprávu. Asi věděli proč. Nevěstince jsou totiž dost drahá a navíc ze zdravotního hlediska ne úplně bezpečná záležitost. Moje žena tak dostala na výběr – buď budu u porodu, jak se teď prý sluší a patří, nebo ušetříme peníze za lehké děvy. Pravda je, že mě čas od času ta úspora zamrzí.

Nerada to přiznávám, ale ženský styl komunikace je občas dost podivný a pro muže nepochopitelný. Nebo snad neznáte ten zvláštní pocit, když tomu svému něco zásadního vysvětlujete a on se na vás dívá jako šimpanz po lobotomii?

Typickým příkladem ženské komunikace je moje kamarádka Markéta. Dlouho jsem si myslela, že má za muže tyрана, který ji ničí. Ona se nemůže intelektuálně realizovat a musí být s dětmi doma, i když by ji bavilo dělat něco úplně jiného. Moc by si přála psát povídky o životě a Tomáš jí to nedovolí. Pokaždé, když jsme se viděly, spustila náрек, jak je ve vztahu zoufalá. Prý vyzkoušela úplně všechno, ale Tomáš své ponižující chování vůči ní nehodlá změnit.

A nejhorší je, že vůbec nechápe, jak je nešťastná.

Celé mi to přišlo trochu podezřelé. Jednak Tomáš nevypadá jako gauner nebo tyran, spíš jako bojácný obrýlený úředník. Je mršavý a k fyzické nebezpečnosti má hodně daleko. Navíc nepůsobí úplně hloupě a svou ženu má i po letech rád. Dře i víc než dvanáct hodin denně, aby se všichni mohli přestěhovat do většího domu. Sice je trochu škrt, ale jinak nic děsivého.

„Neříkej to Markétě, ale už mě tím svým naříkáním štve. Ať udělám cokoli, je to blbě. Fakt nechápu, o co jí jde,“ sdělil mi, když jsem na něj náhodou narazila v kavárně. Vypadal utahaně, a to ještě mířil do práce. „Radši jsem v kanceláři než doma, tam mi nikdo nic nevyčítá a mám klid,“ konstatoval a mně to konečně došlo. Markéta s ním zkrátka mluví tak, jak považuje za správné. Tedy mu neustále říká, co všechno dělá špatně a jak z ní dělá nešťastnou trosku. Nikdy mu ale nepošeptá, že potřebuje, aby konečně pohlídal děti, protože by je jinak musela zabít. Klid, stejné pocity mají úplně všechny matky. Řekla bych, že i ty, co vypadají jako z reklamy na zázračný prací prášek. Bohužel pro vás nemám sladký šťastný konec, jak si ti dva konečně porozuměli. Vypadá to spíš na další pokračování vzájemných výčitek. Takže – jestli nechcete skončit jako Markéta s Tomášem, řekněte konečně, co chcete. Jinak to nedostanete a budete se dál trápit.

Ten chlápek se jmenuje Petr, ale nikdo mu neřekne jinak než pan Pruda. Shodou nešťastných náhod je to náš soused. Pan Pruda je postrachem celého domu. Vadí mu všechno – že psi štěkají, malé děti brečí, opilci si zpívají a někdo bouchá vchodovými dveřmi. Jednoho souseda seřval za to, že si dával každé ráno na balkoně doutník. Chudák soused od té doby kouří výhradně schovaný za plotem. Museli jsme kvůli němu přestěhovat za popelnici i gril, na němž občas se sousedy opékáme maso, protože panu Prudovi vadil kouř. Štvou ho i auta zaparkovaná na parkovišti – někdy začnou sama od sebe houkat, a jejich majitelé by je proto měli parkovat někde jinde.

Když kdokoli z domu vidí kolem procházet pana Prudu, raději dělá, že ho nevidí, a zrychlí krok. Kdo ví, co by mu zase vadilo. Jednou skončí rozčtvrcený v kontejneru a nejenže to nikomu nebude líto, ale vrahovi každý dosvědčí alibi. A víte, co je nejhorší? Ten chlápek za to nemůže...

Přišel jsem na to úplně náhodou, když jsem omylem zaslechl rozhovor mezi ním a jeho ženou. Zrovna mu vyčítala, jak to je v jejich bytě strašný, že furt houkají ty auta, lidi kouří, psi štěkají a děti odvedle brečí. Takže ne pan Pruda, ale paní Prudová! Chvilí jsem přemýšlel, než mi došlo, že jí ve skutečnosti nic z toho nevadí – jenom mu svým ženským způsobem dává nepřímou najevo, že se chce přestěhovat z téhle zapadlé vískey zpátky do Prahy. Pan Pruda to však nechápe, protože je muž. A tak si myslí, že jeho ženě skutečně tohle všechno vadí, a on proto otravuje sousedy, aby to vyřešil.

Je třeba uvést, že pan Pruda není zrovna inteligentní člověk. Někdo, kdo má IQ vyšší než delfín, by možná pochopil, co mu chce jeho žena sdělit, ale kdyby mu to rovnou řekla prostě a napřímo, byl by svět mnohem lepším místem k životu.

Proto, když přistihnu svou ženu mluvit v ženských jinotajích, něco mi naznačovat a očekávat, že pochopím, zaklepu na zeď, kterou sdílíme s Prudovými. Většinou to stačí, aby začala mluvit jasně a na rovinu. Nechce přece, abych skončil rozkrájený v popelnici.